

BIBLIOTECA COLECȚIEI DE ARTĂ „LIGIA ȘI POMPILIU MACOVEI”

Florentina Limban

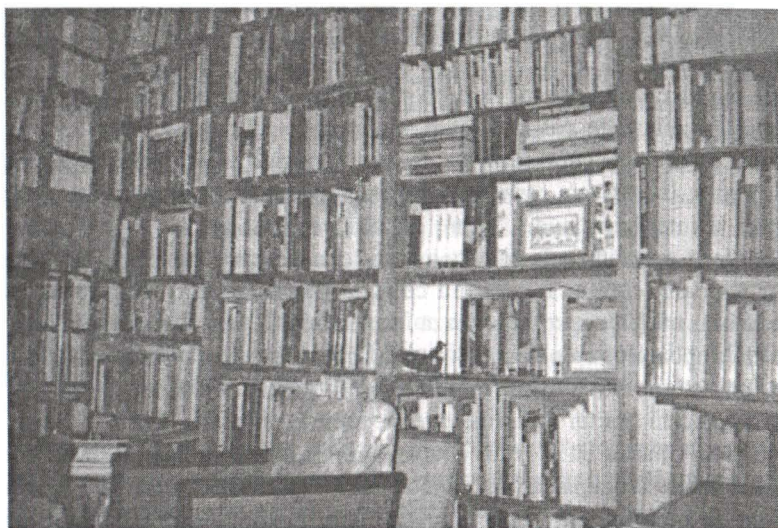
Trecătorul mai puțin grăbit ce străbate strada 11 iunie va întâlni la nr.36-38 o casă ce atrage atenția prin frumusețea arhitecturii, sub influența eclectismul francez, care te face să te întorci cu gândul la ceea ce a fost Bucureștiul odinioară. Astăzi monument istoric de arhitectură, această casă a fost una dintre clădirile de locuit pentru marile familii înstărite sau ale negustorilor bogați, care dădeau atâta farmec vechilor cartiere ale orașului. Clădirea este pusă în valoare și de o peluză de iarbă, arbuști, arbori decorativi și de o grădină amenajată cu flori, ocrotită de parfumul teiului bătrân, declarat monument al naturii.

Aici, într-o impresie de liniște și blândă intimitate, se află Colecția de artă Ligia și Pompiliu Macovei, o colecție alcătuită cu dăruire, pasiune, multă competență, cu multe obiecte măiestrit lucrate, opere de artă ce definesc și creează o atmosferă elevată și ospitalieră pentru iubitorii frumosului.

Colecția cuprinde, pe lângă picturi, sculpturi, mobilier, covoare de valoare, lucrări de artă ecorativă și populară, și o bibliotecă cu circa 11.000 de volume, din care au fost alese circa 10.000 din domeniul artelor, esteticii și filosofiei, precum și aproximativ 2000 de reviste din diferite ramuri ale artei.

Sunt cărți despre istorie, critică și estetică din domeniile artelor plastice, arhitecturii, muzicii, teatrului, baletului, poeziei, precum și din alte sfere ale culturii.

Pe lângă acestea, sunt și cărți cuprinzând teorii științifice din diferite domenii (astronomie, fizică, biologie, evoluția gândirii și istoriei omenești).

Biblioteca Macovei (fotografii de Oana Kohn)

Alte cărți fac referire la viața socială, cărți scrise de gânditori francezi, italieni, germani din secolul al XIX-lea, scrieri ale lui C-tin Dobrogeanu-Gherea, unele provenite din biblioteca Morțun, unul dintre „grenerosi”.

În bibliotecă sunt, de asemenea, cărți de filosofie, lucrări despre gânditori greci, germani, englezi, francezi și italieni.

Din domeniul artei sunt prezente cărți de istorie și teoria artelor, monografii despre marii artiști și despre curente în artele plastice care se adresează atât profesioniștilor din domeniul de practică artistică, istoricilor și criticilor de artă din domeniile respective, precum și publicului mai larg.

Cărțile cuprind istorii generale ale artei, dar și istorii pe ramuri de creație artistică (istoira artelor plastice, istoria arhitecturii, istoria mobilierului, istoria muzicii etc.).

Iată câteva titluri de cărți și câțiva autori: *Principii generale de estetică*, *Istoria artelor* scrisă de André Michel (20 volume), *L'Univers de formes*, ediție îngrijită de André Malraux, lucrări despre istoria artei ale unor Wölfflin, Elie Faure, René Huyghe, Herbert Read, Lionello Venturi, André și Igor Grabar, estetică muzicală (Hugo Riemann), precum și mari critici și istorici de artă români, Grigore Oprescu, Al. Busuioceanu, Romulus Cioflec, Tudor Vianu, Mihai Ralea, Al. Dima, K. Zambaccian, Eugen Schileru, Petru Comarnescu, Ion Frunzetti, Dan Hăulică, Dan Grigorescu și cercetători ai acestui domeniu din generațiile mai tinere.

Atrag atenția cărțile din colecția *Arts et civilisations*, publicate de editura Mazenod, în limba franceză, 12 volume de istoria artelor ale editurii Propyläen-Kunst-Geschichte, în limba germană, patru serii de monografii de diferite dimensiuni din editura Skira, cărțile din editurile italiene Mondadori, Hopeply și din editura franceză Braun.

Foarte valoroase sunt cărțile scoase de editura Meridiane, în colecția „Biblioteca de artă”, din care există primele 600 de volume.

Unele volume fac referiri la practica artistică și la teoriile esteticii din diferite țări sau curente, iar altele au un caracter de ansamblu, privind dezvoltarea marilor curente de creație și teorie.

Între marile colecții privind dezvoltarea culturii omenesti este și colecția *L'Evolution de l'humanité*, editată de Albin Michel, cu aproape 50 de volume.

Domeniul muzical cuprinde cărți de istoria muzicii, studii despre estetica muzicală, partituri pentru lucrări cu caracter simfonic ale marilor compozitori, cărți despre compozitori și interpreți, studii despre muzica populară.

Biblioteca mai cuprinde și cărți pentru cunoașterea altor civilizații și culturi ale diferitelor popoare, cum ar fi cele din colecția germană *Orbis Terrarum*.

Un număr mare de cărți abordează artele populare din toată lumea, ale popoarelor africane, ale popoarelor celor două Americi, din Oceania, din Extremul Orient, (India, China, Japonia), din Orientul Mijlociu (Iran, Iraq, Pakistan).

Istoria culturii și artei bizantine este, de asemenea, prezentă prin numeroase volume și albume ale lui Charles Diehl, Igor Grabar, N. Iorga, I. Ostrogorski, Răzvan Theodorescu.

Un loc aparte îl ocupă cărțile, cataloagele și tipăriturile referitoare la arta modernă, de exemplu la perioada de după impresionism, lucrări despre Pablo Picasso, Henri Matisse, Salvador Dalí, René Magritte, Max Ernst, Marc Chagall, Giorgio de Chirico,

Pierre Bonnard, René Huyghe, Edward Munch, Max Bechmann, Paul Klee, Paul Nolde, Otto Dix, Juan Mirò, Alexander Caldell, Constantin Brâncuși, Henry Moore, precum și cataloagele marilor expoziții de pictură din perioada 1959-1978.

Colecția mai cuprinde și cărți ilustrate de mari artiști, cum ar fi Gustave Doré, las operele lui Perrault, Rabelais, Cervantes, Balzac (*Les Contes Drôlatiques*), dar și ilustratori români precum Corneliu Baba, Jules Perahim, Florica Cordescu, Vasile Cazar, Tiberiu Nicorescu ș.a.

Sunt prezentate, de asemenea, unele din numeroasele cărți de poezie sau proză ilustrate de Ligia Macovei, ilustrații la poeziile lui Eminescu, Arghezi, Robert Desnos, Umberto Saba, la proza lui Lermontov, Gogol, Maria Rovin, Petru Dumitriu, Mihail Sadoveanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Salvatore Quazimodo, la cataloage de expoziții românești în străinătate.

Merită menționate și revistele de artă din bibliotecă: *Arte frumoase*, cu numerele apărute în secolul al XIX-lea, *Connaissances des Beaux-Arts*, *Décorations Internationales*, *ABC Décor*, *Gazette des Beaux-Arts*, *L'Oeil*, *La Revue de Beaux Arts* – editate la Paris, *Musée de Genève*, *The Studio*, editată la Londra, *The Connaisseur Art in America*, editată la New York, *Deutsche Kunst und Decoration*, editată la Darmstadt, *Du și Laocoon*, editate în Germania, *Werk și Graphis*, editate în Elveția, *Bellas Artes*, editată la Madrid, *La Revue du Louvre*, *Revista Muzeelor și Monumentelor*, editată la București.

O notă aparte o dau cataloagele de anticariat de la marile licitații Sotherby, Kristi's, Drout, precum și publicațiile anuale ale licitațiilor publice pe diferite domenii, scoase în Franța sau Anglia.

O atenție deosebită este acordată artelor decorative și aplicate, publicații despre obiecte de mobilier, decorative, de uz practic, (podoabe sau de ritual) din diferite materiale (ceramică, faianță, porțelan, sticlă, cristal, metal, lemn, țesături, covoare, obiecte din piele).

În bibliotecă există și numeroase cărți de muzeologie, precum și cataloage și albume despre colecții muzeale din toată lumea: Louvre, Cluny (artă medievală), Guimet (artă asiatică), Cernuski (artă extrem-orientală), Muzeul de Artă Modernă al Orașului Paris, British Museum, National Gallery din Londra, Victoria and Albert Museum, Tate

Gallery, muzee din Dresda, Munchen, Berlin, Vatican, Muzeul Etrusc, Muzeul Termelor, Galleria Degli Uffizi din Florența, Muzeul de Artă Catalană din Barcelona, Muzeul Prado, Palatul Dogilor, Galeria Guggenheim, Albertina und Kunsthistorisches Museum din Viena (arheologie, obiecte de artă, pictură), , Ermitaj, Muzeul Pușkin, Metropolitan Museum, National Gallery din Washington, Muzeul din Boston, Muzeul National din Tokio, Muzeul din Budapesta, Reijk Museum, Mauritshuis Museum, Muzeul Van Gogh.

Un lucru mai puțin obișnuit într-o bibliotecă îl reprezintă cataloagele marilor expoziții generale, retrospective sau monografice, organizate de marile muzee sau galerii din Occident, în special din Franța, cataloage care, prin amploarea sau seriozitatea studiilor ce le însoțesc pe un număr mare de pagini, reprezintă un material de studiu indispensabil pentru cercetarea unor epoci sau personalități la care fac referință.

Demn de menționat este faptul că la aceste cataloage au fost introduse cronicile plastice din publicațiile cultural-artistice în care se comentează acele expoziții de către cei mai buni cronicari și critici de artă plastică din țările respective.

În biblioteca colecției nu se găsesc cărți de valoare bibliofilă, cum ar fi incunabule, ediții princeps sau foarte vechi. Totuși, se pot menționa și unele cărți de interes particular. Astfel, se găsește o ediție în limba germană a cărții Rumänische Dichtungen (Povestiri românești) de Carmen Sylva, publicată de editura Wilhelm Frederich din Leipzig. Volumul este legat în piele, brodat de regină cu motive populare românești și conține unele corecturi făcute în text de însăși autoarea cărții. Ea a fost oferită donatorilor, ca amintire a bunelor relații personale, de primul ambasador al Republicii Federale Germania la București, contele York von Watenberg, care o deținea ca moștenire de familie – carte dăruită de Carmen Sylva.

Biblioteca mai cuprinde și unele cărți ale marilor scriitori români și străini, cu autografele acestora.

Pentru cei interesați, va exista posibilitatea studierii cărților sau revistelor din bibliotecă, în chiar localul acesteia.

Adresez mulțumirile mele pentru sfaturile acordate cu multă competență, pe parcursul realizării acestui material, domnului Profesor Pompiliu Macovei.

Library of the Pompiliu and Ligia Macovei Art Collection

SUMMARY

One of the beautiful houses on the "June 11th" Street in Bucharest shelters an outstanding collection donated to the Municipality Museum of Bucharest by Ligia and Pompiliu Macovei. The collection comprises, among others, an important book inventory. The article briefly presents the contents of the Macovei library.